

“Het Zuiderzeemuseum heeft een meerwaarde als educatieve partner”

Charlotte Zwemmer

Het Zuiderzeemuseum heeft samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) het educatieve programma *Droge voeten in Noord-Holland* ontwikkeld. Dijkgraaf Luc Kohsiek en communicatieadviseur Nina Lambalk van het HHNK vertellen waarom.

Luc Kohsiek

Waarom heeft het HHNK meegewerkt aan het educatieve programma?

Luc Kohsiek: “De jeugd is voor ons een hele belangrijke factor. Er zijn nog weinig kinderen die weten dat wij onder zeeniveau wonen. Het is er toch altijd droog! Het is onze taak om zeker ook de toekomstige generatie heel vroegtijdig bij te brengen dat dit niet vanzelf gaat. Met dit programma hopen we veel kinderen en scholen in het Noord-Hollandse gebied te bereiken.”

Waarom is het belangrijk dat kinderen leren over waterbeheer?

Nina Lambalk: “Juist de komende generaties zullen steeds meer te maken krijgen met de stijging van de zeespiegel en het onstuimige klimaat. We investeren veel in dijkversterkingen en waterbergingen. Omdat we het goed geregeld hebben, valt het minder op dat we onder zeeniveau leven. De stilte is dus positief, maar we willen jongeren en volwassenen ervan bewustmaken dat we daar veel voor moeten doen: versterking van dijken, boezemkades en het aanleggen van waterbergingen.”

Nina Lambalk

Luc Kohsiek: “Toen een poosje geleden overstroming dreigde in het noorden van het land, zag je dat de oudere mensen heel nuchter reageren: ‘Ach, dat is altijd al zo geweest’. Vroeger leefde men met het water, maar dat is de laatste dertig à veertig jaar drastisch veranderd. Je moet het op een andere manier aanpakken en mensen meenemen. Vandaar ook dit soort lespakketten.”

Wat is de meerwaarde van de samenwerking met het Zuiderzeemuseum?

Luk Kohsiek: “Ten eerste is het natuurlijk een museum in ons gebied. Bovendien is het een museum over de historie van de Zuiderzee en de aanpalende gebieden. Waterschappen bestaan al ruim zevenhonderd jaar, dus die historie, daar kunnen ze zich goed in vinden. Ten derde ontvangt het museum per jaar meer dan 200.000 bezoekers, onder wie veel kinderen. Er is een professionele staf met veel ervaring op het gebied van de educatie van jonge kinderen. Daarom heeft het Zuiderzeemuseum een echte meerwaarde als educatieve partner.”

Denkt u aan een structurele samenwerking?

Luc Kohsiek: “We hebben de overeenkomst vorig jaar ondertekend en tijdens dit *Jaar van het Water* loopt het programma voor de eerste keer. Het zou goed kunnen dat we het volgend jaar voortzetten onder een ander thema, want het is een prima manier om veel kinderen in Noord-Holland te bereiken. Als het een succes is, dan smaakt het altijd naar meer. Dat versta ik onder cultureel ondernemerschap: de middelen worden minder en dan moet je op zoek gaan naar nieuwe kansen. Volgens mij liggen hier mogelijkheden die voor beide partijen zeer aantrekkelijk zijn. Want een museum heeft er dan plotseling weer een thema bij dat veel mensen in Nederland trekt. Dat is voor het museum dan weer aantrekkelijk.”

Kunt u wat meer vertellen over het programma?

Nina Lambalk: “Er zijn vier modules voor verschillende leeftijden, van de jongste kinderen in het basisonderwijs tot en met de onderbouw in het voortgezet onderwijs: een evacuatiespel, watertoppers, het grote waterexperiment en waterlast in de polder. We hebben de pakketten samen uitgewerkt, waarbij wij de rode draad hebben aangegeven van de thema's die we belangrijk vinden en die aansluiten bij ons veiligheidsbeleid. De educatiemedewerkers van het Zuiderzeemuseum hebben dat vervolgens verder uitgewerkt voor scholen, zodat het aansluit bij de belevingswereld van kinderen en natuurlijk bij de lesprogramma's van de leerkrachten. We hebben de handen ineengeslagen om samen een goed programma neer te zetten, daar zijn we van overtuigd.”

13

Kunnen scholen het programma al boeken?

Nina Lambalk: “De praktijklessen beginnen in april als het buitenmuseum opengaat, maar de lessen kunnen vooraf al worden geboekt en er zijn kennismodules die voorafgaan aan het museumbezoek. We hebben als doelstelling om de thema's zo vroeg mogelijk te laten bekijken bij de kinderen. Onderzoek heeft aangetoond dat eerst kennis, daarna beleving, gevolgd door een herhalingsles een goede manier is om dat te bereiken en om het bovendien leuk te maken. Want dat is ook belangrijk: dat de kinderen op een leuke manier leren en er daarna misschien ook wel over gaan praten met hun ouders. Zo krijgen zij ook informatie over wat we doen en hoe belangrijk dat is.”

Is het de eerste keer dat het HHNK zo'n lespakket ontwikkelt?

Nina Lambalk: “We hebben allerlei kleinere initiatieven, zoals de activiteiten van ons eigen bezoekerscentrum Dijk te Kijk in Petten of de puzzeltocht ‘Droppie Water’ waarbij kinderen de rol van dijkwachter spelen. Maar zo'n grootschalige samenwerking als nu met het Zuiderzeemuseum, dat is de eerste keer. We hopen ongeveer duizend scholen te bereiken en daarmee duizenden kinderen.”

Het HHNK en het Zuiderzeemuseum zijn complementair?

Luc Kohsiek: “Onze inhoudelijke kennis van het water en de historische en educatieve kennis van het museum vormen een prachtige symbiose. Een kleine anekdote daarbij: de nieuwe directeur van het Zuiderzeemuseum is geboren en getogen in Edam en het HHNK is 250 jaar gehuisvest geweest in Edam. We maakten samen een rondtocht en hij wist meer te vertellen over Edam dan ik. Dat geeft wat mij betreft aan dat hij als directeur en ik als dijkgraaf een band hebben over dit thema.”

Danielle Schipper, leerkracht van groep 3 van het Bernardus van Bocksmeer te Hoorn, nam deel aan de pilot van het project *Droge Voeten in Noord-Holland*. Hier volgt haar verslag.

Bij aankomst namen we de veerboot naar het museum. Dat was voor de kinderen al een hele ervaring! De educator nam ons mee naar een van de leuke huisjes die het museum rijk is. Daar werd onze kennis over water geprikkeld. Wat wisten wij al en wat zouden wij hier te zien krijgen?

Vervolgens werd de klas in tweeën gesplitst. De ene groep ging met reddingsvesten aan proeven doen bij het water. De leerlingen maten het waterpeil en onderzochten hoe de molen het waterpeil vroeger mat. Ze reddden de dieren van een bijna ondergelopen stuk land door ze met een schuit naar de overkant te brengen.

De andere groep bekeek de functies van water. Wat kun je ermee? Afwassen, wassen, drinken ... Vroeger kwam water nog niet uit de kraan: waar kwam het dan wel vandaan?

De kinderen kregen alle antwoorden op hun vragen door de enthousiaste en ervaren medewerkers van het Zuiderzeemuseum. Zij bezorgden de klas een enorm leerzame, leuke, ontdekkingsvolle, uitdagende, georganiseerde en gezellige dag.

Namens groep 3 hartelijk bedankt!